

יחידת הבטיחות

03-6408555 ☎ | 03-6407555 📠

אוניברסיטת תל אביב

יחידת הבטיחות

03-6408555 ☎ | 03-6407555 📠

תמצית הוראות בטיחות במעבדות

(הנוסח הקובע הוא בהוראות בטיחות בעבודה - בטיחות וגהות תעסוקתית בעבודה עם גורמים מסוכנים במעבדות התשס"א (2001))

כללי לבוש בסיסיים	היגיינה, אכילה, שתייה, עישון	חשמל וגז	בטיחות
- חלוק נקי מכותנה (חומרים סינטטיים אסורים) עם שרוולים ארוכים וסגורים. - מכנסיים ארוכים (או חצאית ארוכה) רצוי לא מחומר סינטטי. - משקפי מגן בעת עבודה במעבדה. - נעליים סגורות. בעלי סוליה בולמת החלקה אין לעבוד במעבדה עם סנדלים! - ציוד מגן אישי: כפפות מתאימות לשימוש עפ"י סוג החומר, משקפי מגן/מגן פנים, מסכה/נישמית במידת הצורך.	- אסור לשתות, לאכול, להתאפר ולעשן במעבדה. - אסור לאחסן במעבדה או במקרים כלי אוכל, מזון, ערכת קפה וכו'. - אסור לבצע פיפטציה באמצעות הפה. - במהלך יום העבודה ובסיום העבודה במעבדה יש לרחוץ את הידיים במים וסבון. - אין לצאת עם כפפות לפינת אוכל/עישון ומבניין המעבדה. - שמור מוצרי מזון אך ורק במקרר עם שילוט "מיועד למוצרי מזון ושתייה בלבד".	- אסור לעבוד עם כבלים מאריכים. יש להתקין שקעים קבועים במידת הצורך. - דע והכר את לוח החשמל של המעבדה, הנמצא בחוץ והיכן מפסיקים את החשמל במצב חירום. - חל איסור להכניס למעבדה גלילים של גזים דליקים ו/או קורוזיביים. - הקפד על סגירת שסתומי גזים וגז בישול ראשיים כאשר אינם בשימוש ובעת עזיבת המעבדה. - יש להשאיר חלון פתוח יום ולילה בכל מעבדה בה נמצא גלילי חנקן נוזלי, או גלילי גזים, במידה ולא קיימת מערכת אוורור מאולץ.	- בסמוך לכל מעבדה חייבת להיות מותקנת מקלחת בטיחות ומשטפת עיניים. דרוש התקנתם! - בסמוך לכל מעבדה חייב להיות לפחות מטף כיבוי אש אחד (מסוג מתאים). - תלה במקום בולט את השלט "מידע לשעת חירום" המעודכן. - דע מיקומה של ערכת עזרה ראשונה וערכת ציוד חירום. - הקפד על הוראות שימוש ובטיחות בכלי זכוכית למיניהם. - דע מיקומם של פתחי מילוט מהמעבדה ומהקומה עצמה. - ודא שעל דלת המעבדה ועל הציוד העיקרי במסדרונות יהיו רשום שם החוקר הראשי ושמות העובדים ומס' הטלפון הנייד שלהם. - ודא הימצאות גיליון בטיחות S.D.S של כל חומר מסוכן הנמצא במעבדה. - חל איסור לשפוך כימיקלים למערכת הביוב/כיוור.

שמרו על עצמכם, על החברים לעבודה ועל המשפחה בבית

בטיחות בעבודה עם גליל גז אינרטי

(הנוסח הקובע הוא זה של החוקים, התקנות, הצווים, התקנים וההוראות הרשמיים)

- תנאי אחזקה של גליל גז אינרטי במעבדה
- גזים אינרטיים הם גזים שאינם דליקים או נפיצים או קורוזיביים או רעילים, אך עשויים לפגוע באדם כגזי חנקן עקב האנרגיה האצורה בהם.
- מותר להעמיד במעבדה גליל אחד מכל סוג של גז אינרטי, כשהוא קשור ובעמידה בלבד.
- אין להחזיק במעבדה כל מלאי שהוא של גלילי גז אינרטי.
- בכל מעבדה בו נעשה שימוש בגז אינרטי, יש לדאוג לאורזור מתמיד ותיקני.
- יש לדאוג להחלפת גליל הגז בזמן, כאשר נותר בו עדיין לחץ.
- הצטייד ב־SDS להכרת הסיכונים והפעולות בזמן חירום, כנדרש בחוק.

התקנת גלילי גזים במעבדה

- ליד כל גליל יש להעמיד שלט זיהוי עם שם הגז, מספר או"מ, קוד חירום, לחץ מירבי מותר, נפח הגליל STP, תאריך הבדיקה האחרונה, תאריך תפוגת תקופה של הבדיקה, שם הגוף שביצע את הבדיקה.
- במידה ובמעבדה קיימים יותר מגלילי גז אינרטי אחד, יש לסמן היטב את הצינורות עם מדבקות צבעוניות עם שם הגז, בצבע כפי שנדרש בתקן.
- יש להתקין ווסת לחץ מתאים ותקני על כל גליל גז אינרטי.
- אסור להחליף ווסתים, ברזים וכל אביזר אחר בין גזים שונים.

מה עושים במקרה של דליפת גז אינרטי

- סוגרים את ברז הניתוק שבראש הגליל.
- אם הדליפה היא מהברז בראש הגליל, התקשר מיד למוקד הביטחון 5555 / 8222.
- בינתיים, פתח כל חלונות המעבדה, פנה אותה מכל השוהים בה, סגור את הדלת.
- הטיפול מרגע זה הוא בידי יחידת הביטחון, ואישור לחזרה לשגרה יינתן ע"י יחידת הבטיחות.

בטיחות בעבודה עם גזים דחוסים רעילים

(הנוסח הקובע הוא זה של החוקים, התקנות, הצווים, התקנים וההוראות הרשמיים)

תנאי שימוש בגליל גז דחוס רעיל

- אסור להחזיק במעבדה כל גליל של גז דחוס רעיל.
- כל שימוש בגז דחוס רעיל יעשה אך ורק מצנרת המגיעה למעבדה מהגליל המאוחסן במקום מאוזרר חיצוני ובטוח.
- הצטייד ב־SDS להכרת הסיכונים והפעולות בזמן חירום, כנדרש בחוק.

התקנת צנרת גז דחוס רעיל במעבדה

- כל צנרת המספקת את הגזים הדחוסים השונים בתוך במעבדה חייבת להיות מסומנת במדבקות בצבעים תקינים עם שם הגז.
- לכל גז הנכנס למעבדה חייב להיות ברז ניתוק מחוץ לדלת, מסומן היטב כברז חירום.
- אסור להחליף ווסתים, ברזים, או כל אביזר צנרת אחר בין גזים שונים.

מה עושים במקרה של דליפת גז רעיל

- סגור את ברז הניתוק הנמצא מחוץ לדלת.
- התקשר למוקד ביטחון 5555 או 8222, ודווח את שמך, בניין, חדר, שם הגז ואופי הדליפה.
- חבש ציוד מגן אישי מתאים לגז הדולף, ופתח את כל חלונות המעבדה.
- פנה כל השוהים במעבדה, סגור את הדלת, ופנה את כל השכנים באותה קומה.
- החזרה לשגרת העבודה במעבדה תהיה אך ורק לאחר קבלת אישור מיחידת הבטיחות.

מה עושים אם יש נפגעים מהגז הרעיל

- הפסק את מקור הגז הרעיל ע"י סגירת ברז הניתוק.
- הוציא את הנפגע לאויר נקי, והזעק את מוקד הבטחון 5555 או 8222.
- השכב את הנפגע במצב של ישיבה חלקית עם ראש וחזה מורמים היטב.
- במקרה של פגיעה בעיניים, יש להשתמש במשטפת עיניים במשך 15 דקות לפחות, עם עיניים פתוחות.
- שטוף את אזור הפגיעה בהרבה מים במקלחת החירום, תוך הפשטה אם צריך, במשך 15 דקות.
- העבר את המשך הטיפול לצוות הביטחון ולצוות הרפואי.

בטיחות בעבודה עם גזים דחוסים רעילים דליקים/נפיצים

(הנוסח הקובע הוא זה של החוקים, התקנות, הצווים, התקנים וההוראות הרשמיים)

תנאי שימוש בגלילי גזים דליקים או נפיצים

- אסור להחזיק במעבדות כל גליל של גז דחוס דליק ו/או נפיץ.
- כל שימוש בגזים אלו יעשה אך ורק מצנרת המגיעה למעבדה מגלילים המאוחסנים מחוץ למבנה במקום מאוזרר חיצוני ובטוח.
- הצטייד ב־SDS להכרת הסיכונים והפעולות בזמן חירום, כנדרש בחוק.

התקנת גזים דליקים ו/או נפיצים במעבדה

- כל הצנרת המספקת את הגזים הדחוסים השונים בתוך המעבדה חייבת להיות מסומנות במדבקות בצבעים תקינים עם שם הגז.
- לכל גז הנכנס למעבדה חייב להיות ברז ניתוק מחוץ לדלת, מסומן היטב.
- במקרה של שימוש בגז דליק או נפיץ (שלא גפ"מ), יש להתקין במעבדה גלאי חירום שישלח התראה לביטחון ולאנשי צוות המעבדה וכן ינתק את אספקת הגז למעבדה.
- אסור להחליף ווסתים, ברזים, וכל אביזר צנרת אחר בין גזים שונים.

מה עושים במקרה של דליפת גז דליק או נפיץ

- נתק החשמל, סגור ברז החירום מחוץ למעבדה, והתקשר למוקד הביטחון 5555 או 8222.
- פנה כל השוהים במעבדה, סגור את הדלת ופנה כל השכנים באותה קומה.
- הטיפול מרגע זה הוא בידי יחידת הביטחון, והחזרה לשגרת העבודה תהיה רק לאחר קבלת אישור מיחידת הבטיחות.

מה עושים במקרה של התלקחות גז דליק / נפיץ במעבדה

- סגור ברזי הניתוק ו/או ברזי החירום שמחוץ לדלת והזעק מוקד הביטחון 5555 או 8222.
- הרחק כל חומר העלול לבעור מאזור הלהבה, מבלי להסתכן, ואם לא ניתן הרחק אותם או הרטב אותם בערפל מים.
- השתמש במטף הכיבוי נגד התפשטות השריפה.
- סגור את הדלת וחכה לצוות הביטחון במקום בטוח.